

OSTATNIE WIADOMOSCI

10

GROSZY

KRAKOWSKIE

10

GROSZY

Rok III.

Kraków czwartek 22 czerwca 1933

Nr. 171

Londyn w niepewności

Na konferencji wnioski Amerykanów nie są traktowane poważnie

LONDYN, (PAT). — Nad konferencją londyńską zawisła całkowita niejasność i niepewność co do stanowiska Ameryki w sprawie ustabilizowania walut. Wnioski i wystąpienia delegatów amerykańskich nie są traktowane na serio, albowiem trudno się zorientować, w jakim stopniu wnioski te są wyrazem poglądów całej delegacji, a jeszcze mniej w jakim stopniu pokrywają się ze stanowiskiem prezydenta Roosevelta.

Tymczasem wiadomości z Waszyngtonu są tak niewyraźne, że trudno się zorientować, czy Ameryka odrzuca porozumienie co do rozjemstwa walutowego, czy też doń przystąpi. Decyzji w tej mierze spodziewają się jednak dopiero w przyszłym tygodniu, gdy do Londynu przybędzie główny doradca finansowy prezydenta Roosevelta, prof. Moley, któremu

Premier Jędrzejewicz u P. Prezydenta

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął wczoraj w południe premiera Jędrzejewicza, który informował Prezydenta o bieżących pracach rządu.

Następnie Prezydent przyjął wiceministra skarbu prof. Kozłowskiego, z którym zaś nowomianowanego posła przy rządzie republiki portugalskiej ministra Szumlakowskiego.

Spadek bezrobocia o 2.001 osób w ciągu tygodnia

Według ostatnich danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy, liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie całej Polski w dniu 17 b. m. wynosiła ogółem 229.347 osób, t. j. o 2.001 osób mniej, niż w tygodniu poprzednim.

Hitlerowski rząd Gdańska

GDANSK (PAT) — Oficjalna lista senatu gdańskiego przedstawia się następująco:

Prezydent senatu, sprawy zagraniczne i polityka personalna dr. Rauschnig (hitlerowiec), tymczasowy wiceprezydent i senator spraw wewnętrznych Greisler (hitlerowiec), oświata — Boeck (hitlerowiec), zakłady użyteczności publicznej — Rath (hitlerowiec), finanse i polityczny senator fachowy — dr. Hoppenrath, budownictwo — Hoepfner (hitlerowiec), senator zdrowia — dr. Wierciński (centrowiec), senatorowie do specjalnych poruczeń v. Wnack (hitl.) i prałat Sawatzki (centrowiec).

Matka-potwór

BERLIN, (PAT). — Wczoraj rozpoczął się przed sądem przy sięgłych w Berlinie proces przeciwko 26-letniej Marcie Boddin, oskarżonej o katowanie swej 5-letniej córeczki i kilkakrotne usiłowanie zabójstwa dziecka dla uzyskania premii asekuracyjnej w wysokości 2 tysięcy

prezydent powierzył tę sprawę.

Narazie zaś dolar znów spadł do 4 dol. 14 i pół centa za funt, co wywołało ponowny ruch na surowce. Jasnym jest, że w tych warunkach rząd amerykański, ze

względu na swą politykę wewnętrzną, nie uczyni na konferencji żadnego kroku, któryby mógł poważnie zagrozić tej wyższej cenie, tak pożądanej w Ameryce oddawna.

Niemcy wycofały się z obrad Konferencji Pracy

Sansacyjna decyzja „obrażonej delegacji“

Wielką sensację wywołała wczoraj w Genewie wiadomość o wycofaniu się delegacji niemieckiej z międzynarodowej konferencji pracy.

Jak wiadomo, od początku konferencji miały miejsce liczne in-

cydenty pomiędzy delegatem niemieckim dr. Leyem, a grupą robotniczą konferencji. Gdy następnie ogłoszona została deklaracja Leya, w której nazwał on państwa Południowej Ameryki państwami idiotów, a delegatów robotniczych galernikami, wśród obrażonych zapanowało bardzo silne wzburzenie. Delegaci robotniczy odmówili wszelkiego kontaktu z dr. Leyem i postanowili organizować oddatę posiedzenia nieoficjalne, tak, aby można z nich było wykluczyć niemieckiego delegata robotniczego, a delegaci południowo-amerykańscy postanowili głosować za unieważnieniem mandatu dr. Leya.

W tej sytuacji rząd niemiecki, wezwął swoich delegatów na konferencję do Berlina, jakoby dla zbadania sprawy.

W kołach konferencji liczone się z możliwością odwołania dr. Leya przez rząd niemiecki i uważano za możliwe, że nie wróci on już do Genewy.

Tymczasem wczoraj Ley wraz z delegatem rządowym Englem niespodziewanie powrócił z Berlina.

Po południu delegaci rządowi oraz delegat pracodawców i delegat robotników niemieckich wyśtosowali do przewodniczącego konferencji Michaelisa list, zawierający o swej decyzji wycofania się z konferencji.

Jak słychać, że źródła niemieckie, część delegatów opuszcza Genewę już w ciągu dnia dzisiejszego.

30 ofiar bójk dwóch band cyganów

HAMBURG, (PAT). — Dwie bandy cygańskie przybyły do Bremy na jarmark koński, stoczyły po dłuższej pijatce krwawą walkę na noże. 30 cyganów jest lżej lub ciężiej rannych. Kilkunastu z nich przewieziono do szpitala, gdzie dwóch walczy ze śmiercią.

GIEŁDA

Dolar — 7,24, rubel złoty — 4,84, marka niemiecka — 2,06, funt szterling — 30,32.

Kosztami tysięcy ofiar ludzkich rozgrywają spory Boliwia i Paragwaj

BUENOS AIRES, (PAT). Do nosza z Asuncion, że wojska boliwijskie rozpoczęły generalny odwrót na odcinkach walk o fort Herrera, Toledo i Gondra. W paragwajskich kołach wojskowych uważa się ten odwrót za zakończenie wielkiej ofensywy, która trwała dni dwadzieścia i przyniosła nieprzyjacielowi ogromne straty.

Ilość rannych żołnierzy boliwijskich oblicza się na około 5.000. W ofensywie brało udział 13.000 żołnierzy boliwijskich.

W pośpiesznym odwrocie armia boliwijska straciła wielkie ilości broni i amunicji. Paragwajczycy wzięli do niewoli 200 żołnierzy boliwijskich.

DOWÓDCA — NIEMIEC ZDRAJCA? BUENOS AIRES, (PAT). Donoszą

z Asuncion, że jak potwierdza wiadomości nadeszłe z pola walki w Chaco, w szeregach armii boliwijskiej ujawniły się już niejednokrotnie ostre protesty przeciw generałowi niemieckiemu Hansowi Kaudtowi. Dowództwo wojsk paragwajskich w Chaco posiada liczne bardzo ważne dokumenty dotyczące rzeczoności generała, któremu dzisiaj przypisuje się wszystkie klęski, poniesione przez wojska boliwijskie w atakach na pozycje paragwajskie.

Onegdał w Kownie

zabity został b. prałat ks. Olszewski

RYGA, (PAT). — Donoszą z Kowna, że w dniu wczorajszym zamordowany został b. prałat ks. Olszewski.

Przebieg morderstwa był następujący: gdy ks. Olszewski wracał do swej posiadłości, po-

łożonej niedaleko Połagi i kiedy przejeżdżał przez las, padł strzał. Kula ugodziła śmiertelnie jadącego. Dotychczas sprawca mordu nie został ujęty; ogólnie panuje przekonanie, że morderstwo dokonane zostało na tle

porachunków osobistych. Był prałat ks. Olszewski — jak wiadomo — został pozbawiony święceń kapłańskich po wyroku sądu, skazującym go na 10 lat więzienia za zabójstwo nauczycielki Uscinowiczowej.

Zamach bombowy na oddział policji austriackiej 30 osób ciężko rannych

WIEDEN, (PAT). W czasie marszu oddziału policji złożonego z 56 ludzi w pobliżu miasta Kremz (w dolnej Austrii) nieznanymi dotychczas sprawcami rzucono trzy granaty ręczne. Dwa granaty eksplodowały raniąc ciężko 30 osób. Trzeci granat został pochwycony w porę przez jednego z policjantów i odrzucony w pole, gdzie wybuchł bez szkody. Prócz policjantów zraniona została jedna osoba cywilna.

SPRAWCY ZBRODNI

WIEDEN, (PAT). Na wiadomość o zamachu na oddział policji kanclerz Dollfuss zwołał na tychmiast radę ministrów, któ-

ra obradowała do późnego wieczora. Minister bezpieczeństwa zakomunikował, że śledztwo wykazało niezbicie, że sprawcami wszystkich ostatnich zamachów dynamitowych są członkowie organizacji hitlerowskich. W związku z tem rada ministrów postanowiła rozwiązać wspomniane oddziały i zabronić austriackiej partii narodowo-socjalistycznej wszelkiej działalności. Zabronione zostało również noszenie odznak tego stronnictwa, brązowych koszul i

swastyk. NOWY ZAMACH WIEDEN (PAT) — Z Salzburga donoszą, że nieznanymi sprawcami usiłowania wczoraj podważyć służbę wielkiego zbiornika wody, należącego do elektrowni. Zamach nie udał się, ponieważ zbrodniarze nie byli dostatecznie obznajomieni z mechanizmem. Zbiornik zawierał 3 miliony metrów sześciennych wody. Panuje powszechne przekonanie, że zamach dokonany był przez hitlerowców.

Niemcy się panoszą

Brutalne pogrożki inżyniera Niemca w kopalni „Nowa Helena“

Jak wiadomo, kopalnia Nowa Helena w Szarleju ma być z dn. 1 lipca br. ponownie uruchomiona. Urząd pośrednictwa pracy w Szarleju otrzymał zapotrzebowanie na zgórą 300 robotników. Listę kandydatów zatwierdził tenże urząd oprócz kilku wyjątków, gdzie kandydaci nie odpowiadali wymagom ustawy. Między odrzuconymi znajdu-

ją się przeważnie samotni, nawet tacy, którzy dawniej na tejże kopalni nie pracowali, ale brali udział w „hitlerowskich“ obchodach w Niemczech.

To w związku z odrzuceniem tych kandydatów p. inż. Saalfeld oświadczył mał dnia 19 br., że kopalnię nie uruchomi dlatego, gdyż tego kandydatów urząd nie zatwierdził.

Ta brutalna pogrożka świadczy dosadnie o rozpanoszeniu się Niemców w Polsce.

Panu Kornisarszowi demobilizacyjnemu i p. inspektorowi pracy zwrócili na to uwagę robotnicy. Dobrzeby było, gdyby urząd górniczy zainteresował się p. Saalfeldem, co już uczynił ZZZ, składając skargę. Robotnicy zaś muszą być czujni.

77. Zeszyt

Sensacyjnego romansu z życia wyższych sfer towarzyskich p. t.

SIOSTRA MARJA

do nabycia we wszystkich kioskach krakowskich oraz w Drukarni MONOPOL, na Gródku 2

Kolej winna „dostosować się” do nowych warunków

Rząd nasz wyznaje zasadę przystosowania się do zmieniających warunków gospodarczych, gdyż nie wierzy w możliwość powrotu do dawnych n. p. cen rolniczych, kwitnącej konjunktury i t. p. Hasło przystosowania się do zmienionych warunków spowodowało m. in. obniżkę płac robotniczych, i cen wyrobów przemysłowych. Ocena rzeczywistości zrodziła również hasło rozszerzenia konsumpcji i rynku wewnętrznego. Rozumowano: skoro straciśmy na eksporcie, należy sobie „odbić na rynku wewnętrznym.”

Wszystkie te zasady są niemiernie doniosłe i bardzo piękne. Jednakże zastosowanie ich w życiu znowu nie jest tak łatwe. Wy starczy chociażby przypomnieć dzieje walki o obniżkę cen artykułów przemysłowych! Ale nietylko przemysł prywatny wzbrania się dostosowywać do rządowego programu gospodarczego, ale na wet przedsiębiorstwa państwowe! Jakkolwiek brzmie to bardzo wesoło i zakrawa na dowcip, jest

to zupełnie ścisłe. Przyjrzyjmy się tylko polityce taryfowej Polskiej Kolei Państwowej.

Płace i ceny znajdują się od kilku lat w stanie ciągłego spadku. Ceny artykułów rolniczych, jak wiemy, spadły poniżej kosztów opłacalności produkcji. Ale jedna pozycja pozostała w kalkulacji rolnika niezmienną: koszt przewozu kolejowego. Dopiero w roku bieżącym naskutek różnych zabiegów i ataków w prasie i Sejmie Ministerstwo Komunikacji obniżyło taryfę na przewóz niektórych artykułów produkcji rolnej. Jednakże ogólnej zniżki taryfowej nie przeprowadzono. Nie bez słusności przedstawiciele karteli powoływali się na politykę taryfową P. K. P., gdy rząd domagał się od nich mechanicznego zniżenia cen.

Jeszcze gorzej przedstawia się taryfa osobowa. I tutaj od szeregu lat nic się nie zmieniło! Obowiązują ceny z okresu najwyższej konjunktury. Obywatel „dostosował się” do nowych warunków, ale przedsiębiorstwo państwowe ani rusz! Kto chcejechać kolejami musi przy zmniejszonych dochodach płacić cenę z dawnych dobrych czasów. Oczywiście, że rezultaty takiej polityki nie dały na siebie długo czekać. Pociągi kursowały puste. Jechano tylko w najkonieczniejszej potrzebie. Wagony a w szczególności przedziały 1-ej i 2-giej klasy zapelniali posiadacze bezpłatnych biletów. Konduktorzy opowiadają, że od lat nie widzieli płatnego biletu 1-szej klasy, ale przedziały tej klasy istnieją, mimo kilkakrotnych zapowiedzi zniesienia ich!

Ostatniej zimy Ministerstwo Komunikacji, wzorując się na innych państwach, wprowadziło ta nie pociągi popularne. Ceny biletu wynosiły 20 procent normalnej ceny. Pociągi te cieszyły się olbrzymią frekwencją i ratowały budżet Ministerstwa Komunikacji. Oficjalnie nazywano je, że pociągi te służyły celom wypoczynkowym i turystycznym. Oczywiście, że dzięki taniemu przejazdowi bardzo wiele osób wykorzystywało okazję poznania poszczególnych miejscowości, ale jeszcze więcej osób korzystało z tych pociągów, by załatwiać różne interesy, sprawy, składać wizyty i t. p. Oczywiście, że Ministerstwo doskonale zdawało sobie sprawę, że nawet tak tani przejazd np. ze Lwowa do Warszawy z okazji jakiejś uroczystości, nie zgromadził by tylu amatorów, gdyby nie to, że za cenę normalnego biletu dla odwiedzenia rodziny, załatwie-

nia niezbyt pilnych spraw zawodowych czy też towarzyskich, nikt sobie dziś pozwolić nie może. Ministerstwo wolało jednak dalej prowadzić strusią politykę i nie widzieć, że „wycieczkowicze” wozili ze sobą olbrzymie pakunki manufaktury czy innych towarów, że adwokaci prędko pędzili do różnych urzędów i t. p. W przeciwnym bowiem razie trzeba by się zdecydować na stanowczy krok: albo nie pozwolić w takich pociągach nic przewozić, albo obniżyć ceny biletów kolejowych. A Ministerstwo panicznie unika decyzji. Udziela różnego rodzaju ulg i zniżek i za pomocą tych półśrodków usiłuje ratować fałszywą pozycję.

Nie potrzeba dolać, że nie prowadzi to do żadnego celu i stwarza tylko niepotrzebne oburzenie w społeczeństwie: bo np. dlaczego mieszkaniec Lwowa ma być w lepszym położeniu od mieszkańca Konina? Pierwszy ma okazję taniego przejazdu w celach turystycznych do Warszawy, drugi natomiast nie! To są przywileje niczem nieuzasadnione. Trzeba gruntownie zmienić taryfę kolejową, a wtedy i ruch na P. K. P. się znacznie powiększy i bez licznych zniżek. W stosunku do zarobków obywateli taryfa musi być niższa o 50 proc. Przecież Ministerstwo nie może zapomnieć, że koszt własne P. K. P. znacznie się zmieniły, płace robotników i pracowników zostały aż nazbyt ściśle dostosowane do „zmienionych warunków”.

Wesoły Kącik

SEN SZEFA

Bankier, Jakób Brylant, obudził się po północy zły i zły. zerwał się z łóżka i wszedł do sąsiedniego pokoju, do swego szwagra.

— To jest oburzające! — powiedział.

— Co się stało?

— Wyobraź sobie, przyszedł do mnie we śnie mój, woźny Antoni i dał mi w pysk! jutro go wyrzucę na zbity łąkę!

— Za co?

— Jako za co? Woźny dyrektorowi banku daje w pysk!

— To był tyko sen.

— No to co? We śnie już wszystko wolno? — We śnie mnie każdy może bić w pysk! Dzieś wczoraj, jutro przyjdzie dozorca, pojutrze goniec...

— Nie jego wina, że ci się przyśnił.

— Wszystko jedno. Ja się nie pozwolę bić! Nie mogą tego puścić płazem.

— Ale wyrzucić też go nie możesz. Przecież on nie wie!

— Więc co robić?

— Połóż się zpowrotem spać. Może ci się przysni, że on ci przyszedł przeprosić.

Bankier Brylant zastanawiał się przez chwilę.

— Dobrze! Pójdę spać. Ale tak łatwo nie dam się przeprosić. Chyba, że mi się przysni, że on płacze, że on mnie błaga o przebaczenie.

Bankier Brylant wrócił do swego pokoju po paru minutach już chrapał.

Ale po godzinie przebudził się znowu i znowu wpadł do pokoju swego szwagra.

— Nie! To jest już za dużo!

— Co ci się znowu przyśniło? Przyszedł we śnie woźny?

— Przyszedł! Ale zamiast mnie błagać, dał mi drugi raz w pysk! Takie chamstwo! Ja mu tego nie daruję!

— Czekaj! Nie denerwuj się. Mam świetny egipski sennik. Zobacz co twój sen znaczy.

Szwagier bankiera Brylanta podniósł się z łóżka, wyjął z szuflady grubą książkę i zaczął szukać.

— Jest! — zawołał uradowany. — Sen „Pracownik bije szefa” oznacza powodzenie w interesach!

— Powodzenie w interesach? powtórzył zdumiony bankier.

— Idę spać, idę spać! Może mi się jeszcze raz przysni!

A nazajutrz bankier Brylant wstał do siebie woźnego Antoniego.

— Antoni od dziś dostaje 10 złotych podwyżki. Ale proszę mi się śnić częściej. I tak samo jak wczoraj.

Napoleon Sadek.

PEŁNA TABELA

27-ej Państwowej Loterii Klasowej

PIĄTY DZIEŃ CIĄNIENIA

150,000 zł. na nr.: 120496.	815 902 62 87 65056 146 320 490 747
2,000 zł. na n-ry: 47832 121356 130121.	965 66009 130 229 406 13 563 67 861
1,000 zł. na n-ry: 37610 .80908 92646.	67187 376 96 486p 622 30 764 837 937
500 zł. na n-ry: 1129 5429 67074 87007 88180 99257.	53 81 68145 199 320 91 575 613 45 917
400 zł. na n-ry: 29783 33467 37643 54263 64642 65699 71197 73055 74144 77411 92645 123538 137828 146165.	69251 529 672 880 918p.
200 zł. na n-ry: 43577 56753 57577 61753 93270 94196 114798 120901 143240.	70044 265 317 38 517 39 77 691 877
200 zł. na n-ry: 802 6943p 6413 7416 8485 13138 14375 15635 19586 20640 35333 36990 40379 42534 47770 49055 49974 51344 52918 61271 61384 73944 82771 89462 92616 103726 111270 122915 123544 133755 134723 150377 149574 150640.	71468 501 96 97 604p 67 86 847 61 957

Zbrodnia „miłosna”

Usiłowanie zabójstwa narzeczonej i samobójstwo

Dziwne są drogi miłości. Czasem wszystko idzie składnie i na horyzoncie romansu pary miłodych nie widać żadnej chmurki. nieraz zaś przyszłość trzeba wykuknąć z kamienia przeciwieństwo losu.

Franciszek Sikora, były hallerczyk po wielkiej wojnie osiadł we Francji i pomału dorabiał się grosza.

Miał jedno pragnienie: wrócić do kraju i założyć sobie własne gniazdko.

Przyjechał przed trzema laty. Ze złoczeń oszczędności projektował kupić w rodzinnej wiosce kawał gruntu i prowadzić gospodarkę rolną. Z początku zamierzenia zapowiadały się dobrze, bo i miał już upatrzoną działkę ziemi i swatano mu posadźną jedynaczkę.

Do zupełnego szczęścia był tylko jeden krok. Ale Sikora nieopatrznie przetracił pieniądze na zabawy i będąc goły, musiał odwlekać termin ślubu. Nie podobalo się to rodzicom dziewczyny, Otylii Świetlickiej. Przynaglali go do pośpiechu...

Sikorę denerwowało to. Nie wdząc wyjścia z kabały, postanowił z sobą skończyć. Projekt swój wyluszczył narzeczonej, namawiając ją do wspólnego samobójstwa.

Spotkali się w pobliskim lesie. Strzelił najpierw do niej dwukrotnie, a później do siebie. Ze zdenerwowania drgnęła mu ręka i jeden strzał chybił. Druga kula ugodziła go w lewy bok.

— Chłop strzela, a Pan Bóg kule nosi, — mówi stare przysłowie, pasujące do tego przypadku. Rany obojga nie były groźne i Sikora zamiast do grobu, trafił do więzienia pod zarzutem usi-

łowania zabójstwa niewygodnej narzeczonej.

Dziewczyna na rozprawie wyznała się zgody na wspólne samobójstwo, choć napisana przez nią kartka, znaleziona na miejscu tragedji, wyraźnie tego dowodziła.

Niektórzy świadkowie mówili, że Sikora ostatnio miał do narzeczonej urazę, że go zaniedbuje a chodzi z innymi. Sąd skazał niedoszłego zabójcę i samobójcę na trzy lata więzienia, podkreślając szkodliwość społeczną jego czynu i zastraszające wypadki mnożenia się podobnych zabójstw, ni by miłosnych, lecz wyzuty z podłoża miłosnego.

RADJO

ROZGŁOSNIA WARSZAWSKA

7.00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 7.05 Gimnastyka. 7.15 Dziennik poranny i wiadomości sportowe. 7.20 Muzyka. 7.52 Chwilka gospodarstwa domowego. Od 12.05 do 13.35 Płyty gramofonowe. 15.45 „Skryzka P. K. O.”. 16.00 Koncert orkiestry dętej reprezentacyjnej Dyr. Tramwajów Miejskich. 17.00 „Morze i kolonia w życiu narodów”. 17.15 Transmisja z Parku Cieszczyńskiego — koncert popularny. 18.15 „Co myślę o sporcie i turystyce”. 18.35 Recital śpiewaczy. 19.40 Kwadrans literacki Artura Schrodery p. t. „Najpiękniejszy prezent”. 20.00 Muzyczna audycja wesoła p. t. „Zaloty”. 20.55 Dziennik wieczorny. 21.05 „Skryzka Pocztowa Rolnicza”. 21.15 Trio kameralne: L. Kmitowa (skrz.), J. Przybojewski (wiolonczela) i J. Fefeld (fort.). 22.00 Odczyt w języku angielskim p. t. „Polskie koleje państwowe”. 22.15 Muzyka taneczna. 22.25 Wiadomości sportowe. 22.40 Muzyka taneczna.

KONCERT CHÓRU UKRAIŃSKIEGO W RADJO.

Dziś o godz. 5.15 usłyszą radiosłuchacze, ciesząc się wielu zwolennikami, chór ukraiński narodowy im. Łysenki pod dyrekcją S. Solohuba. Szereg pieśni nastrojowych i pełnych sentymentu odśpiewa, jako solistka, M. Kurnatowska.

Kupon

Bezpłatna pomoc prawną

OWOC ZAKAZANY

Wzruszający dramat z życia dziewcząt warszawskich.

Roma się przeraziła. Więc zło było o wiele gorsze, niż można było przypuszczać! Renia, co prawda, jeszcze nie została skalana uwodzicielskimi sztuczkami Janusza. Pozostała czysta, niewinna, nietknięta nawet duchowo, skoro nie zdawała sobie sprawy z niebezpieczeństwa, jakie na nią czyhało. A jednak... kochała go...

Musiała nawet bardzo kochać. Wszystkie jej myśli były nim przepełnione. A więc kto wie, czy któregoś dnia znów nie potwórzy tej szalonej eskapady?

Raz się ją uratowało. Ale drugi raz może się nie udać, a wtedy przepało: Renia będzie zgubiona nieuchronnie.

Jakie znaleźć wyjście z tej sytuacji? Jedynym skutecznym ratunkiem byłoby przyznanie się, że Janusz był kochankiem Romy. Ale czy aby z pewnością skutecznym? Może to nieco zmniejszyłoby czystość miłości Reni ku Januszowi, ale kto wie?... Jeżeli go kocha prawdziwie, nie będzie dbała o to, kogo kochała przedtem... Najwyżej zasmuciliby ją to... Zmartwiłaby się, wzięłaby sobie do serca... Byłoby jeszcze gorzej...

Roma i Renia całą noc czuwały przy rodzicach. Spali dobrze. Nad ranem obudzili się. Byli bardzo osłabieni. Przybył lekarz. Stwierdził znaczną poprawę. Wszelkie niebezpieczeństwo minęło. Teraz potrzebny był przedewszystkiem zupełny spokój.

Wreszcie stopniowo poznawali córki. Na widok Reni, nie powiedzieli nic. Zupełnie jakby nie pamiętali, że to ona przecież była przyczyną ich tak groźnego zaślubienia.

Józef aż podniósł się w ramionach i patrząc na Renię, bełkotał:

— A to dziwne... Bardzo dziwne...

Marja także czyniła wielki wysiłek, aby sobie przypomnieć wszystko, co się stało.

Widząc wysiłki rodziców przypomnienia sobie rzeczywistości Renia aż zadrżała z trwogi. Roma nie odchodziła od niej ani na krok, gotowa w każdej chwili poprzeć ją.

Wreszcie Józef rzekł:

— Maryjko, czy mi się zdaje, że Reni nie było...

— A tak...

— Wyjechała...

— Właśnie...

— W daleką podróż...

— O właśnie... w podróż... Tylko, że już nie pamiętam dokąd...

— I mieliśmy nie widzieć się z nią długi, długi czas...

— O, bardzo długi... Może na zawsze...

Te słowa Marji uprzytomniły Józefowi smutną rzeczywistość. Teraz już oboje musieli sobie wszystko przypomnieć, bo spojrzeli na Renię z odrazą.

Padła na kolana przed nimi, wołając rozpaczliwie:

— Przebaczenia!... Przebaczenia!...

— A więc coś zbroiłaś, jeżeli prosisz o przebaczenie? — zapytał Józef, poczem zawołał: — Ach, ty podła, obrzydliwa dziewczyno!...

Roma podbiegła i szepnęła do ucha ojcu:

— Nic strasznego jeszcze się nie stało... Wiem wszystko... Było tylko niebezpieczeństwo, które już minęło...

Usłyszała to również i Marja. Uspokoił się. Zresztą, nie mogli oboje już choćby dlatego piorunować, że to wzruszenie znów bardzo osłabiło oboje. To właśnie był ten wstrząs nerwowy, przed którym lekarz tak przestrzegał, zalecając spokój. Józef dyszał ciężko... Policzki nabiegły mu krwią... Chciał jeszcze coś powiedzieć, ale już nie zdołał... Słychać było niewyraźny bełkot... Wpił więc tylko oczy w Renię... a spoglądał tak surowo i nieubłaganie, że biedna Renia opuściła głowę na piersi, unikając tego piorunującego ją wzroku.

Zwolna cofała się i wyszła z pokoju, mówiąc:

— Wypędza mnie... Widzisz?... Nie przebaczy mi już nigdy...

— Mylisz się: nie wypędza cię... Ale czyż jego gniew nie jest słuszny? Widzisz, jak cię kochali, skoro pierwszy lęk o ciebie już przyprowadził ich niemal o śmierć. Patrz, Reniu, na ich schorowane oblicza i niechaj ci to pozostanie wiecznym wspomnieniem. Jeżeli kiedyś jeszcze w życiu pozwolisz, aby grzeszne namiętności owdładnęły twym sercem, przypomnij sobie te smutne twarze, spieczone gorączką, te drgawki nerwowe, te oczy błędne, z których wionie strach i przerażenie...

Chcąc, aby Renia zachowała w pamięci ten właśnie wygląd rodziców, nie pozwałała jej więcej wchodzić do sypialni.

To też tamci oboje bardzo się dziwili, nie widząc Reni i wciąż się o nią pytali, troszcząc się zwłaszcza o to, czy Roma ją dostatecznie pilnuje.

Odpowiadała krótko, że owszem, nie wchodząc wszelako w szczegóły, gdyż doktor tego zabronił surowo.

Dopiero, gdy już byli znacznie zdrowsi i nawet podnosili się z łóżek, Roma stopniowo opowiadała pewne szczegóły, ale tylko matce. Przed ojcem jeszcze przemilczała wszystko. Przed matką zaś również ukrywała rzecz bodaj najważniejszą: jak się Janusz naprawdę nazywa i że to jest właśnie ów jej uwodziciel.

Szczególnie przed ojcem pragnęła to ukryć bodaj na zawsze. Znała bowiem jego porywczoność. Odszukałby Janusza i wtedy... jeden z nich padłby trupem. A Roma bała się nie tylko o ojca, lecz nie chciała pozwolić wydrzeć sobie rozkoszy osobistej zemsty nad Januszem. Był to teraz jedyny cel w jej życiu.

Wszelkie rachuby Romy wszelako zawiodły. Wypadki podążyły zupełnie innym trybem. Józef nie rzekł Reni ani jednego złego słowa. Bardzo delikatnie i oględnie, dobrocią i kłiwnością, wydobyl od niej wszystko.

Dowiedział się nazwiska i adresu Janusza, poczem pomyślał sobie:

— Pójdę do niego i przekonam się o szczerości jego uczuć. Dotrę do głębi jego serca.

Gdy oświadczył to Romie, ta aż wzdrygnęła się na samą myśl o tem. Cóż mogło być w głębi serca Janusza, oprócz bóla i podłości?!... Lepiej było nawet nie grzebać się w tym śmietniku.

A jednak Józef pierwsze swoje wyjście na miasto poświęcił właśnie odwiedzinom Janusza. Pojechał do jego pałacyku i przez lokaja podał swój bilet wizytowy.

Widząc nazwisko Józefa Burackiego na bilecie wizytowym, Janusz zmarszczył brew. Domyślał się, że przedź czy później taka rozmowa go czeka. Co gorsza, był przekonany, że Buracki już wie, iż Klarowicz a Wilczyc to jedna osoba i że trzeba będzie się tłumaczyć nie tylko w sprawie Reni, lecz w grubo przykrzejszej sprawie Romy.

To też był niemało zdziwiony, gdy w pierwszych słowach rozmowy, Buracki ani słowem nie wspomniał o Romie.

— Czyżby jednak nie wiedział? — pomyślał sobie Janusz.

Józef tymczasem tak postawił sprawę:

— Rzecz jest bardzo prosta: gdy uczciwy młodzieniec pokocha uczciwą panienkę, żeni się z nią.

Wilczyc odparł po krótkim namyśle:

— Rzeczywiście kocham pannę Renię... Kocham bardziej, niż to można wyrazić słowami... To też jeżeli szanowny pan z małżonką okażą równie dobrą wolę, słowem, jeżeli cała rodzina pańska... bez wyjątku... się zgodzi... najchętniej ożenię się z panną Renią... Będę to uważał za szczyt mych marzeń... największe szczęście...

Wobec takiego oświadczenia Józef uściśnął mu mocno rękę i powtórzył te słowa w domu żonie i Reni. Roma właśnie krzątała się w kuchni.

Renia, słysząc powtórzenie słów Janusza, spiekła rączka. Widać wszakże było z jej promieniejących radością oczu, że jest bezgranicznie szczęśliwa. Nie mogła powstrzymać się, aby nie klasnąć w ręce po dziecinemu i zawołać:

— Kocha mnie!... Kocha!... Widzisz, tatusiu, że miałam rację? Kocha mnie prawdziwie!...

Wszelkie troski Marji rozwiąły się również. Spojrzała radośnie na męża, który rzekł:

— Wszystko dobre, co się dobrze kończy. Zgodzimy się zatem wszyscy oprócz... tego biednego Władka Junowskiego... Co z nim teraz zrobić? Zapowiedzi wyszły, ślub miał być za parę dni i nagle... zerwanie... Jak mu to wytłumaczyć? Czuję, że nie potrafię mu tego oznajmić osobiście ani telefonicznie... Trzeba będzie do niego napisać list...

Dalszy ciąg nastąpi.

ADAM TY-SKI

Kto?...

Z pamiętników inspektora Marcou

V.

Zająłem się wizytami pielęgniarzek w Paryżu. Coś mi mówiło, że to przez nią stary Parker otrzymał heroinę, przynajmniej musiała być o tem poinformowana. ba, nawet musiała być współniczką narkomana, trudno bowiem przypuścić, żeby chory mógł się narkotyzować bez wiedzy swej pielęgniarki, lub wbrew jej woli.

Jerzy zakrzatnął się w środowisku narkomanów i handlarzy narkotyków paryskich. Środowiska te są bardzo trudne w podejściu: handlarze są nadzwyczaj ostrożni i nieufni. Trzeba być wprowadzonym specjalnie, by zdobyć jakie takie zaufanie, które nigdy nie jest bezgraniczne. Klient nigdy nie widzi handlarza, ten zaś operuje zawsze przez pośredników i „naganiaczy”. Moi koledzy z brygady narkotyków doskonale są poinformowani co do handlarzy, nie można ich jednak przyłapać, gdyż nigdy nie mają przy sobie

„towaru”. Owi handlarze również, z nielicznymi wyjątkami, nie pracują na własną rękę. Na leżą prawie zawsze do potężnych organizacji międzynarodowych, w których każdy członek rzadko zna więcej nad dwóch — trzech towarzyszy. Wszystkie nici są zebrane w rękach kilku magnatów narkotyku, którzy stoja na czele organizacji i którzy — jedyni znają cały piekielny mechanizm.

Normalni drobni handlarze, otrzymawszy „towar” — „śnieg” (w żargonie francuskich przestępców — kokaina), lub „kame” (w tym samym żargonie: la came — heroína), rozdziela je potajemnie między drobnych pośredników — gazeciarzy, kwiatarki, papierosiarzy. Z kolei „naganiacze”, najczęściej kelnerzy, posługacze, gońcy hotelowi i t. p. wypatrują „zwierzynę” — w danym wypadku nałogowca, lub zblazowanego hulaka, czy też jakiegoś chorego

nieszczęśnika, który w odurzeniu zmysłów szuka ulgi cierpienia. „Klient” nigdy wprost nie dostanie narkotyku. „Naganiacz” mówi mu, gdzie się znajduje pośrednik, posiadający „towar” i jakie jest hasło, którem można uzyskać zaufanie i odbierać zapłatę — zawsze zgóry! Dajmy na to „towar” znajduje się w kiosku gazetowym na najbliższym rogu: narkoman mówi hasło, np. — proszę mi dać tę i tę gazetę, ale dobrze złożyć ją w składkach gazety znajdzie upragnioną paczuszkę.

Podczas, gdy Jerzy Perrac obserwował w Mendon pielęgniarke, ja, ze swej strony, wykonałem w prefekturze fotografie miss Parker i udałem się z nią do wydziału walki z narkotykami. Wszelacy agenci wypytani zostali, czy nie widzieli tej kobiety w czasie swej służby. Nic napewno nie mogli stwierdzić. Paru z nich jednak przypominało sobie, że pani Parker, lub podobna do niej osoba widziana była niejednokrotnie w towarzystwie „Dede-Nożyka”. A „Dede-Nożyk” — to była nie ladaiaaka osobistość. Pieć razy już był zamieszany w ciemne historie wszystko na tle „Kamy” — heroiny. — Za pierwszym razem nawet został skazany na półtora roku więzienia. Do

tem jednak tak chytrze się urządził, że za każdym razem był zwalniany z braku dowodów. Wszyscy jednak byli moralnie przeświadczeni, że „Nożyk” handluje na własną rękę heroiną

Korzystając z tego, że handlarze narkotykami nie znali mnie — należałem do t. zw. „brigade mobile” — „ruchomej brygady”, która z nimi normalnie nie miała nic wspólnego, korzystając z tego, przyczepiłem się jak cień do osoby owego „Dede-Nożyka”. Prowadził mnie po najrozmaitszych knajpach, najcieśniej jednak przesładywał w dwóch „nocnych pudłach” Monmartre'u — „Pod tańczącym słońcem” i „Pod czerwonym nosem”.

Podziwiałem jego zreczność. Nigdy nie mogłem zauważyć, by komuś coś dał, a jednak przez ten czas, kiedy go obserwowałem, koledzy z brygady narkotyków zapewniali mnie, że sprzedał masę dawek „kamy”. Ale w jaki sposób?! Oni sami tego nie wiedzieli...

Zauważyłem sobie, że za „Nożykiem” szła wiaź, jak zaczarowana, pewna rosyjska tancerka, znana na Montmartrze pod imieniem Tani. „Nożyk” ohehdził się z nią bez żadnych ceremonii. Najczęściej, kiedy ją do-

strzegł koło siebie, gwizdał, jak na psa i pokazywał palcem drzwi. Tania posłusznie wychodziła...

Kiedyindziej pozwalał jej przysiąść się koło siebie i rzączył ją popieścić, lub musnąć przelotnym pocałunkiem, jakby rzucał jałmużnę. Tania była wtedy wniebowzięta...

Naprawdę, niezbadane są drogi, które mi chadza miłość kobieca: o ile Tania była piękna, sprężystą blondyną o marzacych słowiańskich oczach — tyle, Dede był typowym łobuzem paryskim: niski, chudy, brzydki i niezgrabny. A jednak piękna Tania szalała za nim, a on nic sobie z niej nie robił.

Zrozumiałem, że Jerzy Perrac stał był z mną skomunikowany telefonicznie i co parę godzin dowiadywałem się dokładnie, co robiła przez ten czas nielegniarka starego Grev'a.

W sobotę po obiedzie (była jakaś piata), siedziałem właśnie w jednej restauracyjce naprzeciwko hotelu, w którym mieszkał Dede. Dede był u siebie: czekając na jego wyjście, czytałem gazetę, z ponad której rzucałem coraz spierzchnięte na drzwi hotelu. Minęło już sześć dni od czasu morderstwa i nie równego nie zmieniło oblicza sprawy. (D. c. n.)

